

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Jus Canonicvm R.P. Pavli Laymanni, Soc: Jesu Theologi, Et
Olim In Alma Et Episcopali Academia Dilingana SS.
Canonum Ordinarii Professoris**

Juris Canonici A. R.P. Paulo Laymanno Societatis Jesu Theologo SS.
Canonum In Alma, Catholica, Et Episcopali Universitate Dilingana
Professore Qvondam Ordinario, Prælectionibus Academicis Illustrati

Laymann, Paul

Dilingæ, 1673

Capitvlvm IV. Vt super.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62587](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62587)

debet ad Iudicem à quo & personas litigantes, non autem ad aliam personam, quia res inter alios acta alii non præjudicat. *l. Creditor. 60. junct. Gl. ff. mandati.* Quare Iudex appellationis tertium istum nec citare, nec alium jurisdictionis actum erga ipsum exercere potest, nisi ipse jurisdictionem impedire velit. uti *gl. hic. ait verb. alium.* Interim non prohibet ille tertius, cum quolibet contestata non sit, si velit, atque sua interfit, coram Iudice appellationis comparere, & litem promovere, vel appellanti adfistere. *c. Veniens. 38. de testibus.*

§. Cum verò.

Qui à Coëpiscopo ad Metropolitanum appellavit, in aliis causis jurisdictioni Episcopi ordinarii sui subiectus manet, eam proinde Metropolitanus aut officialis eius impedire non debet.

7 **N**ot. Vnic. Subditi Episcoporum non sunt subditi Metropolitanis, quare in eos nullam jurisdictionem exercere potest, nisi in casibus jure exceptis.

§. Debet.

Etiam in causis temporalis jurisdictionis ab Episcopo appellandum est ad Metropolitanum, nisi speciali jure, consuetudine, aut privilegio ad alium appellari debeat.

Tale jus speciale est, si Episcopus feudum habeat, nam in causis feudalibus ad Dominum feudi etiam laicum appellari debet. *c. Extramissa. 6. & c. Sequentes. de foro compet. sed & hoc passim, præsertim in Romano Imperio introductum est, ut, quia causæ temporales Ecclesiasticorum apud Advocatos eorum juxta primas fundationes decidi solent, ab eorum sententiâ ad Imperatorem, tanquam primum & universalem Ecclesiarum Advocatum appellari debeat.*

§. Sententias.

Si quis appellaverit ab Episcopo ad Metropolitanum; Episcopus autem censuramulerit in appellatam, non debet Metropolitanus eam revocare, aut irritam

declarare, nisi vocatis partibus, & cognito prius de justitia appellationis. ita intelligit *Dominicus hic.*

Loquitur autem iste §. non de absolute, sed de revocatione censuræ, tanquam nulliter latæ v. g. post appellationem legitime interpositam. Verumtamen hoc ipsum ante omnia cognosci debet, num appellatio legitima fuerit, sive, ut aliis verbis dicatur, appellatio prius justificari debet, cum attentata post eam, videlicet excommunicatio lata rescindatur. Sicuti hic docet *Anchor. not. 15. Abb. in c. Quafronte. n. 6. extra. h. 1.* Si enim frivola fuisset appellatio, tunc excommunicatio valeret, & ideo ad cognoscendam justitiam appellationis excommunicator citari debet, cum de honore ei⁹ agatur, sicuti monet *Abb. l. cit.* Num autem Metropolitanus, excommunicatum ab Episcopo, aditus per viam simplicis querelæ aut appellationis absolvere possit, & quo modo, traditur in *c. Ad reprimendam. 8. de off. Ordinarij. c. Per tuas. de sent. excom. 8. Ex parte. 23. de verb. signif.*

§. Cum autem.

Si ab Episcopo ante sententiam definitivam appellatum sit ad Archiepiscopum seu Officialē eius, is cognoscere debet de causa appellationis, & si eam minus rationabilē cognoverit, ulterius non procedere, sed appellatam ad suum Ordinarium remittere.

Not. vn. Si appellatum sit à sententiâ interlocutoria, aliòve Iudicis gravamine, & causa appellandi probabilis, coram Iudice ad quem, reperta non sit, non debet is procedere in causa principali, sed remittere ad Iudicem à quo.

CAPITVLVM IV.

Vt super.

PARAPHRASIS.

Innoc. IV. præcepit Iudici à quo appellatum, ut appellanti Apostolos petenti tribuat secundum priorem eiusdem Innocentij constitutionem, quæ incipit: *Cordis.* Sin autem instanter petenti non dederit Apostolos, processus eius postea institutus irritus erit, præterquam si appellationi renuntiatum sit. **Not.**

Not. vnic. Si quispiam legitimè ante sententiam appellans petit Apostolos sibi dari, & Iudex expressè vel tacitè sibi neget, processus eius postea institutus non valet, hæc est explicatio, *c. 1. Cordi. in principio & magis declaratur in c. Ab eo. 6. h. s.*

CAPITULUM V.

Cum appellationibus.

PARAPHRASIS.

Si Iudex à quo appellatum, appellationem non admittat, quòd legitima non sit (quòd quidem friuolis appellationibus deferendum non est) appellans verò nihilominus eam prosequatur, Iudex ad quem appellatum, si cognouerit, malè esse appellatum, remittere debet causam iuxta canonicas sanctiones, atque appellantem eodem die, in quo contra ipsum pronuntiatum, ad expensas condemnare; sin verò Iudex à quo appellationem admiserit, ei detulerit, tunc tamen si illegitima sit, vt appareat, Iudicem à quo non rectè detulisse, tamen quia ipse, quantum in se fuit, jurisdictionem à se abdicauit, appellationi deferendo, totius causæ decisio ad Iudicem, ad quem deuoluta est, quare necesse non est causam remitti; intelligi autem hæc debent de appellatione facta ante sententiam, non autem de appellatione post sententiam.

SYMMARIUM.

1. Etiam si Iudex nolit deferre appellationi, ea tamen parit effectum deuolutiuum.
2. Iudice à quo deferente appellationi ante sententiam, licet ea friuola fuerit, tota causa principalis deuoluitur ad Iudicem ad quem.
3. Appellatione sententia intelligitur definitiua.
4. Licet Iudex à quo detulerit appellationi à definitiua, ea tamen non instituit, executio sententia Iudici à quo relinquenda.

Not. I. Etsi Iudex à quo appellationi deferre nolit, tamen parit effectum deuolutiuum, vt appellans appellationem prosequi possit. *c. Sape. 44. extra h. t.*

Not. II. Si Iudex à quo appellationi ante sententiam detulit, quamuis ea friuola & irrationabilis fuerit, tota causa principalis etiam defertur ad Iudicem ad quem, ita vt eam remittere non teneatur, æquum tamen est, vt remittat, si Iudex à quo propter reuerentiam Iudicis superioris detulerat, vide dicta in *c. Interposita. 70. §. ille. h. t.*

Not. III. Appellatione sententiæ, si nihil adijciatur, intelligi debet definitiua, cum hæc sit principalis & vltima, quæ litem absolutè finit.

Not. IV. Tamen si Iudex à quo detulerit appellationi à definitiua, tamen, si appellatio justificata non sit, siue Iudex ad quem cognouerit, bene iudicatum & malè appellatum, tunc executio sententiæ relinqui debet Iudici à quo. sicuti docet *Ioan. Andr. & alij in c. Pastoralis. 28. prater ea de off. delegat.*

CAPITVLUM VI.

Ab eo.

PARAPHRASIS.

Appellans intra dies 30. Apostolos instanter petere debet, alioquin præsumitur appellationi renuntiare, tamen si Procuratorem mittat ad prosequendam appellationem. Quòd verò Innoc. IV. in *c. Vt supra. 4. de ereuit*, si Iudex à quo Apostolos postulanti non dederit intra dies 30, vt processus eius vltior (nisi appellationi renuntiatum sit) irritus existat, id intelligi debet, si Iudex cum debita instantia, loco, & tempore congruo requisitos Apostolos expressè denegauit, vel per malitiam, aut negligentiam tempore illo dierum 30. tradere intermisit.

Not. vnic. Nisi appellans intra dies 30. Apostolos petat, & quidem instanter, appellationi renuntiare censetur. Dixi de hoc in *c. 4. ext. ead.* & videri potest *Clement. 2. eod. tit.*

C API-